

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2020	190
२	सन 2021	426
३	सन 2022	1403
४	सन 2023	1493
५	सन 2024	1221
६	सन 2025 (सप्टेंबर)	861

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2020	343
२	सन 2021	362
३	सन 2022	808
४	सन 2023	880
५	सन 2024	805
६	सन 2025 (सप्टेंबर)	669

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२० ते ३० सप्टेंबर, २०२५ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2020	2021	2022	2023	2024	2024 (Upto SEPT)	2025 (Upto SEPT)	Difference (2024- 2025)
1	मुंबई	42	50	60	57	69	44	61	17
2	कोकण	192	237	287	333	330	248	264	16
3	नाशिक	453	393	482	518	578	460	453	-7
4	कोल्हापूर	799	820	913	954	989	791	747	-44
5	छ.संभाजी नगर	471	449	472	576	607	492	497	5
6	नांदेड	468	423	425	469	507	394	389	-5
7	अमरावती	484	474	532	533	466	353	365	12
8	नागपूर	337	287	336	354	394	310	277	-33
9	रेल्वे	4	2	3	8	3	2	1	-1
	एकूण	3250	3135	3510	3802	3943	3094	3054	-40

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्कसंरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३० सप्टेंबर, २०२५ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३० सप्टेंबर, २०२५ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३० सप्टेंबर, २०२५ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
1	मुंबई	60	6	66	0	256	28	284	9
2	कोकण	76	24	100	0	1190	763	1232	21
3	नाशिक	51	31	82	0	1862	921	2783	15
4	कोल्हापूर	89	3	92	0	4983	449	5432	37
5	छ.संभाजी नगर	74	7	81	0	2122	390	2512	0
6	नांदेड	46	20	66	0	2463	361	2824	14
7	अमरावती	98	10	108	0	2429	907	3336	2
8	नागपूर	19	6	25	0	1452	677	2129	2
9	रेल्वे	1	0	1	0	21	1	22	0
	एकूण	514	107	621	0	16778	4497	21275	100
एकूण (SC+ST+PCR)					621	21375			

SEPTEMBER 2025 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		223	53	0	276
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	514	107	0	621
	Cases pending with duration of pendency (Court)		16778	4497	100	21375
3	Cases acquitted and reasons		63	22	0	85
			• Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>SEPT 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		3	6	0	9
6	Appeals Filed in <u>SEPT 2025</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		19	8	0	27
8	Infomation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places but only five Exclusive Special Courts are working at Mumbai, Thane, Pune, Aurangabad & Nagpur. (Nashik Exclusive Court is sanctioned but yet to start). Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (SEPTEMBER 2025)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	22	2	1	5	5	12	12	7	66
2	Konkan	22	5	5	10	12	15	21	10	100
3	Nashik	0	1	2	3	7	18	19	32	82
4	Kolhapur	18	1	10	4	7	16	25	11	92
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	0	2	1	8	42	28	81
6	Nanded	1	0	1	2	2	16	30	14	66
7	Amaravati	14	5	5	10	14	13	30	17	108
8	Nagpur	2	1	2	3	5	2	5	5	25
9	Railway	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Total	79	15	26	39	53	101	184	124	621